

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФУНДАМЕНТАЛЬНА БІБЛІОТЕКА

Олександр Ігнатійович НАБОКИХ

Біобібліографічний покажчик

Одеса - 2008

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФУНДАМЕНТАЛЬНА БІБЛІОТЕКА
Довідково-бібліографічний відділ

Олександр Ігнатійович НАБОКИХ

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Укладачі :

М.В.	Гол. бібліограф Директор бібліотеки	Шуляк Т.Г. Лантратова
Н.С.	Зав. довідково- бібліографічного відділу Бібліограф I кат.	Мішина Н.І. Гаврилкіна
Г.О.	Бібліотекар I кат. Методист II кат. Асистент К.і.н., доцент	Башкатова Роцкіна Л.Г. Шуляк М.І. Ярещенко О.Т.

Одеса – 2008

**Олександр
Ігнатійович
НАБОКИХ**

Передмова

Показчик присвячений життю та діяльності відомого вченого й визначного фахівця в області ґрунтознавства та агрономії професора Одеського державного аграрного університету Олександра Ігнатійовича Набоких.

Показчик включає до себе видання українською та російською мовами з 1896 по 1917 р.

Принцип розташування матеріалів тематичний, а у середині рубрик хронологічний або алфавітний.

Показчик містить такі розділи: «Основні дати життя та діяльності О.І.Набоких», «Нарис про життя, наукову, педагогічну й суспільну діяльність О.І.Набоких», «Наукова школа проф. О.І.Набоких», «Література про життя та діяльність О.І.Набоких», «Показчик друкованих праць О.І.Набоких», «Алфавітний показчик праць О.І.Набоких», «Алфавітний показчик співавторів».

«Показчик друкованих праць» складається з хронологічного переліку друкованих праць Олександра Ігнатійовича Набоких з 1896 по 1917 р. У межах року за абеткою розташовані: монографії, роботи за редакцією вченого, описи статей зі збірників, періодичних і триваючих видань.

Бібліографічні описи праць наведені згідно з діючою нормативно-технічною документацією: ДСТУ ГОСТ 7.1-2006 «Бібліографічний запис. «Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

У бібліографічному описі О.І.Набоких як автор не зазначений. Співавтори перераховані за косою рисою після назви.

Для полегшення пошуку робіт Олександра Ігнатійовича Набоких складені допоміжні показчики: «Алфавітний показчик праць», «Алфавітний показчик співавторів». У допоміжних показчиках наводяться посилання на відповідні номери бібліографічних описів (позицій) в розділах хронологічного показчика друкованих праць. У розділі «Література про життя й діяльність О.І.Набоких» матеріал розташований в хронологічному порядку.

Показчик розрахований на наукових співробітників, студентів, істориків науки, широкого кола читачів.

Основні дати життя і діяльності О.І. Набоких

- 1874 Народився 22 листопада /4 грудня/ в г .Сарапулі Вятської губернії (нині територія Удмуртії).
- 1892 Закінчив Сарапульське реальне училище. Вступив до Новоалександрійського інституту сільського господарства і лісоводства (Посад Ново-Александрія Люблінської губернії; нині місто Пулави на території Польщі).
- 1893 За рукописну роботу «Фіто-фенологічні спостереження» рішенням ради інституту був удостоєний золотої медалі.
- 1896 Закінчив інститут із званням агронома першого ступеню.
- 1897 Відряджається Міністерством державного майна на два роки до Німеччини для занять по декоративному квітникуарству (училище садівництва в Потсдамі, садівниче господарство в Берліні) За своєю ініціативою вивчає фізіологію водного живлення епіфітних рослин у професора Леопольда Кні в Берліні.
- 1898 Повернувся до Петербургу. Призначений в Уманське училище садівництва и землеробства. Припиняє працю в Умані і переїздить до Петербургу. Читає лекції на сільськогосподарських курсах, організованих В.В. Докучаєвим в Солянному містечку.
- 1899-1900 Працює на посаді лаборанта в області фізіології рослин у професора Д.І. Івановського при ботанічному кабінеті Санкт-Петербурзького технологічного інституту і в області ґрунтознавства під керівництвом професора Б.В. Докучаєва. Приймає участь у поїздках по Закавказзю професора Б.В. Докучаєва.
- 1901 З 31 січня займає посаду асистента на кафедрі загального землеробства Новоалександрійського інституту.
- 1903 Відряджається до Німеччини (Берлін) до професора фізіології рослин Л.Кні (вивчає анаеробне дихання рослин).
- 1905 13 травня захищає магістерську дисертацію на тему "Тимчасовий анефробіоз вищих рослин". В цьому ж році восени був призначений в.о. екстраординарного професора Новоросійського (Одеського) університету по кафедрі агрономії.
- 1905-1908 Керує створенням і роботою комплексної (сучасної по тому часу) агрономічної лабораторії університету, пристосованої для дослідницької роботи в області фізіології рослин і ґрунтознавства.
- 1906 У експедиційних умовах вивчає ґрунти і сільське господарство Південної Росії.

- 1906 Читає курси лекцій по сільському господарству і мікробіології на Вищих жіночих курсах в Одесі.
- 1907 Фізико-математичним факультетом університету обраний членом комітету з Одеського дослідного поля, брав участь в засіданнях комітету по розробці нової програми дослідів. Організував невеликі орієнтовні експедиції для ґрунтових обстежень Херсонської і Таврійської губерній і Кубанської області.
- 1907-1908 Разом з групою агрогеологів Росії, Угорщини і Румунії бере участь в ґрунтових екскурсіях по південним районам Європейської Росії, а також по Угорщині і Румунії. Був одним з ініціаторів скликання міжнародної наради ґрунтознавців у м. Будапешті. За запрошенням директора народних училищ Кубанської області для вчителів Народних шкіл читав курси ґрунтознавства і рослинництва.
- 1908-1909 Продовжує і закінчує рекогносцировочне обстеження ґрунтів Херсонської, Подільської, Київської, Бессарабської губерній.
- 1909-1912 Закінчує рекогносцирувальні обстеження широкого масштабу і на основі зібраних зразків керує створенням Обласного ґрунтового музею (при Новоросійському університеті).
- 1910 При Київському університеті успішно захистив дисертацію на тему "До питання про подразники зростання" і був затверджений в науковому ступені доктора агрономії.
- 1912 7 січня був призначений ординарним професором Новоросійського(Одеського) університету. По запрошенні Харківського губерньського земства приступив до організації і виробництва планомірних ґрунтових досліджень і картографуванню Харківської губернії.
- 1913-1915 Очолює і безпосередньо здійснює обстеження ґрунтів Харківської губернії /окрім Старобельського уїзду/ склав 10-верстову ґрунтову карту губернії.
- 1914-1916 Очолює і безпосередньо здійснює планомірне дослідження ґрунтів Херсонської і Подільської губерній, складає 10-верстову ґрунтову карту цих губерній.
- 1916-1918 Бере активну участь в організації і підготовці відкриття Одеського сільськогосподарського інституту.
- 1919 Передає секції ґрунтознавства Наркомзему України власноруч складену 15-верстову ґрунтову карту Херсонської губернії для використання її при складанні 25-верстової ґрунтової карти України.
- 1920 Після тривалої важкої хвороби помер в Одесі 25 березня.

Нарис про життя, наукову, педагогічну й суспільну діяльність Олександра Ігнатійовича Набоких

Набоких Олександр Ігнатійович – ґрунтознавець, агроном, ботанік.
Народився в м. Сарапулі, Вятського повіту, 12 листопада 1874 року.

У 1892 р. Олександр Ігнатійович закінчив реальне училище і вступив до Новоолександрійського інституту сільського господарства і лісівництва. Роки навчання допомогли йому визначитися – він захопився фізіологією рослин і ґрунтознавством. У 1896 р. Набоких закінчив інститут із званням агронома першого розряду і переїхав до Петербургу, щоб продовжити освіту.

У 1897 р. Олександр Ігнатійович виїхав на два роки до Німеччини для удосконалення у декоративному квітництві, вступивши до училища садівництва у Потсдамі. В той же час він почав вивчати фізіологію рослин у Берлінському університеті. Але відсутність коштів для навчання примусила молодого науковця повернутися до Петербургу.

У 1889 р. Набоких О.І. почав працювати на посаді лаборанта у Технологічному інституті у відомого російського ботаніка-фізіолога Д.І.Іванівського.

Через два роки Олександр Ігнатійович добивається відрядження до Німеччини, де протягом року під керівництвом професора Берлінського університету Л.Кні, відомого ботаніка-фізіолога, вивчаючи анаеробне дихання рослин.

У 1905 р. Набоких О.І. захистив магістерську дисертацію «Временный анаэробноз высших растений», того ж року він був запрошений до Новоросійського університету на посаду завідуючого агрономічною лабораторією. Читав лекції у Новоросійському університеті, на Вищих жіночих курсах, у Товаристві сільського господарства південної Росії.

Олександр Ігнатійович проводив дослідницьку роботу, працював над докторською дисертацією «К вопросу о раздражителях роста», яку захистив у 1903 р. В цей же період він брав участь у роботі комітету з розробки програми

досвіду Одеського дослідного поля, з часом більше уваги приділяючи дослідженням ґрунтів південної Росії.

З 1906 по 1911 р. Набоких О.І. об'їхав Херсонську, Бессарабську, Подільську, Київську, Таврійську губернії, зібрав біля двох тисяч зразків ґрунтів, двохсот монолітів, зробив півтори тисячі аналізів гумусу. Наслідком цієї великої роботи були низка ґрунтових карт південно-західної частини України та Обласний ґрунтовий музей (пізніше – Ґрунтовий музей при Новоросійському університеті).

У 1912 р. за пропозицією Харківського земства проф. О.І.Набоких організував та очолив ґрунтові дослідження та картографування Харківської губернії, пізніше така ж робота була проведена в Херсонській та Подільській губерніях.

О.І.Набоких розробив свою методику польових лабораторних досліджень ґрунтів і материнських порід, зокрема, метод обліку й картографування окремих ознак ґрунтів, розробив класифікацію деградованих чорноземів, уточнив специфіку залежності процесів виплугування та опідзолення ґрунтів і ландшафтно-географічних зон від типів водного режиму і його головного регулятора – рослинності. Також він виділив 6 типів зволоження ґрунтів.

Олександр Ігнатійович Набоких – автор 89 наукових праць. Слід відзначити і великий внесок О.І.Набоких у створення в Одесі сільськогосподарського інституту.

Частину значної бібліотеки, зібраної проф. О.І. Набоких, було передано бібліотеці ОСГІ, його дослідженнями користується кафедра ґрунтознавства.

Використовуючи праці проф. О.І.Набоких, студенти вивчають методи ґрунтових аналізів, здобувають практичні навички і беруть участь у дослідницькій роботі кафедри.

Наукова школа О.І. Набоких

О.І.Набоких і колектив агрономічної кафедри Новоросійського університету відкрив багато важливих теоретичних і практичних питань ґрунтознавства: склад, вік і генезис післятретинних відкладень південної Росії; ґрунтоутворююча роль водних режимів, їхнє походження і класифікація; походження різних типів і варіантів ґрунтів та підґрунтя, їхніх горизонтів у минулому і сьогодні; методика польової зйомки, лабораторного масового обстеження й картографування ґрунтів і підґрунтя.

О.І.Набоких уперше дослідив слабопідзолисті ґрунти Правобережної України і розробив класифікацію опідзолених ґрунтів лісостепу, детально вивчив опідзолені реградовані і деградовані чорноземи (які еволюціонували в сірі лісові) і розробив їх класифікацію.

Значне місце займають питання методики ґрунтових досліджень. О.І.Набоких належить найцінніший вклад в область ґрунтової картографії і методика ґрунтових вишикувань. Йому належать методи глибоко-ґрунтового дослідження, що широко використовувалися і використовуються зараз у палеографічних дослідженнях. Наукова школа О.І.Набоких не обмежується виконаними дослідженнями та ідеями в області ґрунтознавства.

Збережені ґрунтові моноліти, які були відібрані на початку ХХ століття, а також робочі великомасштабні карти з нанесеними маршрутами обстежень і точками вмісту гумусу, величезний аналітичний матеріал ґрунтових геоботанічних і геологічних досліджень, опублікований у «Матеріалах по дослідженню ґрунтів-підґрунтів... (Харківської, Херсонської і Подільської губерній)» дозволяють сьогодні проводити порівняльні дослідження ґрунтів України.

Література про життя та діяльність О.І. Набоких

1. Танфильев Г.И. Очередные задачи естественно-научного исследования степной полосы и некоторые уже начатые работы по б.Херсонской губернии//Изв. обл. управления по опытному делу Одесской и Николаевской губерний/ Причерноморской степной области/.- 1922.- Вып.1.- С.18-25. (О деятельности А.И. Набоких.- С. 23—25.)
2. Крокос В.И. Материалы для характеристики почвогрунтов Одесской и Николаевской губерний.//Изв. обл. управления по опытному делу Одесской и Николаевской губерний /Причерноморской степной области/.- 1922.- Вып.1.- С.43-79. (О деятельности А.И. Набоких.- С.43-44, 72-74, 77.)
3. Точидловский И.Я. К истории Одесского сельскохозяйственного института //Вісті Одес.с.-г. ін.-ту. 1925-1926, Вып.1.- С.191-196. (Содержит сведения о деятельности А.И. Набоких, как об одном из инициаторов и организаторов Одесского сельскохозяйственного института.)
4. Воробьев С.О. Современное состояние научно-вспомогательных учреждений Одесского с.-х. института //Вісті Одес. с.-г. ін.-ту.- 1925-1926.- Вып1.- С. 197-210. (В разделе: "Почвенный музей" сведения о А.И. Набоких как об основателе и организаторе Почвенного музея Одесского сельскохозяйственного института.- С. 206-207.)
5. Браунер А.А. Александр Игнатьевич Набоких //Вісті Одес. с.-г. ін.-ту.- 1925-1926.- Вып1.- С. 220-225. (Список трудов А.И. Набоких.- С.223-225; 56 назв.).
6. Светлой памяти усопших //Записки одесского общества естествоиспытателей.- 1927.- Т.43.- С.7. (В числе покойных назван А.И.Набоких и указаны даты его рождения и смерти.)

7. Махов Г. Территориальные исследования почвенного покрова на Украине за период 1887-1927 годов и их ближайшие перспективы //Почвоведение.-1928.-№3-4.- С. 248-273; Рез. на англ.яз. С. 263-273. (О роли и значении деятельности А.И. Набоких.- С.251-254.)
8. Неуструев С.С. Почвоведение в СССР за 10 лет //Бюллетени почвоведа.- 1928.- № 3-7.- С. 3-38. (О деятельности А.И. Набоких.- С.3, 4, II, 14, 25, 38. Автором дана общая высокая оценка научно-исследовательской и организаторской деятельности А.И. Набоких.)
9. Матеріали дослідження ґрунтів України//Центр агро-хіміч. лабораторія.- К.-1928.- Вип. 2. - 194 с. (О А.И. Набоких.- С. 68, 03, 80, 108 и др.)
10. Виленский Д.Г. История почвоведения в России.- М.:Сов.наука,1958.- 238 с. с ил. (О А.И. Набоких.- С.152, 162-163.)
11. Белозоров С.Т. Вклад А.И. Набоких в изучение природы Украины// Научный ежегодник/Одес.ун-т. Географ. фак-т .- Одесса,1960.- Вып. 2.- С. 93-96. (О значении работ ученого по изучению почв.)
12. Бракін С.С. Ґрунтознавство /Глава/ // Історія Одеського університету за 100 років.- К.: вид-во Київськ. ун-ту.-1968.- С. 196-198. (О деятельности А.И. Набоких в Одесском университете.- С.197.)
13. Яцько І.Я. Геологія. / Глава ///Історія Одеського університету за 100 років.- К.: вид-во Київськ. ун-ту.- 1968.- С. 198-204. (О деятельности Л.И. Набоких в Одесском университете.- С.199.)

Покажчик друкованих праць Набоких О.І.

1896

1. Результаты опытов и наблюдений над проявлением фаз развития растений// Тр. /Имп.С.-Птб. о-ва естествоиспытателей: протоколы заседаний.- С-Птб, 1896.- Т.27, Вып. I.- С.194-207

1898

2. О культуре ландыша в Германии// Вести императорского русского общества садоводства».- 1898.- №6.- С.495-496.

1899

3. Заметки по цветоводству. О культуре георгины и гардении//Вести императорского русского общества садоводства.- 1899.- №1.- С.15-27.
4. Заметки по цветоводству. О культуре крупноцветных пеларгоний//Вести императорского русского общества садоводства.- 1899.- №3.- С. 218-223.
5. О функции воздушных корней эпифитных орхидных//Тр./Имп.С.Птб. о-ва естествоиспытателей: протоколы заседаний.- С-Птб,1899.- Т.30, Вып.4.- С.126-135.

1900

6. Бактерии и дрожжи в сельскохозяйственной практике: пер. с нем./ М.Гофман – С-Птб.: Изд. А.Ф.Девриена, 1900.- 176 с.
7. К вопросу о почвенных классификациях //Ежегодник по геологии и минералогии России.- 1900.- Т.4, Вып.4.- С 67- 81.
8. О возможности роста корней в бескислородной среде: предварительное сообщение// Журнал опытной агрономии.- 1900.- № 6.- С.660- 666.
9. О явлениях эпифитизма в Закавказье//Тр./Имп. С.Птб. о-ва естествоиспытателей: протоколы заседаний.- С-Птб,1900.-Т.30, Вып I.- №5.- С. 180-186.
10. Плодородие плотянской почвы в связи с климатическими особенностями/ Щусев С.В. – Одесса: Изд. Плотянской опытной станции им.П.П.Трубицкого, 1900.- 54 с.; Сельск. хоз-во и лесоводство.-1900.- №3.- С.671-680.

1902

11. Классификационная проблема в почвоведении//Сельское хозяйство и лесоводство.-1902.- №4.- С.44-50; №5.- С.231-262; №6.- С.475-521; №7.- С. 5-30; №8.- С.243-263; №9.- С 517-561; №10.- С.34-70; №11.- С. 255-287; №12.- С.483-518.

1903

12. К физиологии анаэробного роста высших растений//Сельское хозяйство и лесоводство.- 1903.- Т.208, №2.- С.350-388; №3.- С. 568-602.
13. О двух типах интрамолекулярного дыхания высших растений: предварительное сообщение// Журнал опытной агрономии.- 1903.- Кн.6.- С.696-713.

1904

14. О двух типах интрамолекулярного дыхания высших растений: предварительное сообщение//Журнал опытной агрономии.- 1904.- Кн.3.- С.305-317.

1906

15. О действии дождя и росы на растения//Эконом.- 1906.- №3. - С.19; №4-5.- С.35-36.

1908

16. К вопросу о раздражителях роста: экспериментальные этюды. – Одесса, 1908. – 190 с.

1909

17. Отзыв проф. А.И.Набоких о работах, представленных на соискание премии по агрономии// Зап. ИМП. Новорос. ун-та.- 1909.- Вып.1.- С.128-137.

1910

18. К вопросу об исследовании почв и грунтов Юго-Западного края, Новороссии и Бессарабии// Бессарабское сельское хозяйство.-1910.- №11.- С.253-313; №12.- С.205-291; №13.- С.309-313; №23.- С.607-610; №24.- С.634-639.
19. О массовых определениях гумуса и углекислоты в почве// Дневник 12-го съезда русских естествоиспытателей и врачей в Москве с 28-го декабря 1909 г. по 6-е января 1910 г. – 1910.- Вып.10.- С. 632.
20. О превращении белковых веществ в бескислородной среде// Дневник 12-го съезда русских естествоиспытателей и врачей в Москве с 28-го декабря 1909 г. по 6-е января 1910 г.- М.,1910.- Вып. 9. - С. 387.

1911

21. Как доказать и продемонстрировать способность высших растений к анаэробному росту. 2-ое предварительное сообщение//Журн.опыт.агрономии.- 1911.- Кн.4.- С. 433-454 .
22. К вопросу о почвенных исследованиях в земских губерниях //Южнорусская

сельскохозяйственная газета.-1911.- №41 (1ноября), С. 7-11; №42 /8 ноября/.- С. 6-10.

23. К вопросу о раздражителях роста: экспериментальные этюды// Зап. Имп. Новорос. ун-та. Физико-матем.фак-т.- 1911.- Вып.2.-С.1-18.
24. Об учреждении почвенного музея в Одессе //Южно-мелиорационный бюллетень.- 1911.- №19 -20, октябрь.- С. 3-7.

25. О необходимости учета количества карбонатов в почвах бессарабских виноградников//Бессарабское сельское хозяйство.- 1911.- №19 /1 октября/. - С.541-544.
26. Состав и происхождение различных горизонтов некоторых южнорусских почв и грунтов// Сельское хозяйство и лесоводство.- 1911,февраль.- С. 227-243; март.- С.488-514; июнь.- С.199-214; ноябрь.- С. 367-379; 1912, январь.- С.3-17; март.- С. 399-414; май.- С.3-14; июнь.- С.3-14;С.159-180; июль.- С.289-305.

1912

27. Каталог почвенного подотдела.- Кишинев,1912.- 28 с.
28. Метод выемки натуральных образцов почв и грунтов из глубоких ям// Южнорусская сельскохозяйственная газета.- 1912.- № 26 /6 июля/.- С.10-11.
29. Одесский областной почвенный музей// Зап. Имп. О-ва сельского хозяйства Южной России.- 1912.- №3-4.- С.77- 84.
30. О некоторых основных понятиях морфологического почвоведения// Южнорусская сельскохозяйственная газета.- 1912.- №21.- С. 6-8.
31. План и программа исследования Харьковской губернии в почвенном отношении// Труды почвенно-ботанического совещания /5 марта 1912 года/.- Харьков, 1912.-С.27-41.
32. Распределение карбонатов в почвах Юго-Западной России// Хозяйство.- 1912.- № 23 /14 июня/.- С. 761.-769; № 24 /21 июня/.- С. 795-802; 25 /26 июня/.-С. 825-836.

1913

33. Главнейшие результаты почвенного обследования плавней Дуная между Килией и Вилковым// Южно-мелиорационный бюллетень.-1913.- №5-6 март.- С.7-8; № 9-10 май.- С. 7-8; № 11-12 июнь.- С. 7-8 ; № 13-14 июль.- С.8.
34. Образцы почв, плакаты, карты и таблицы профессора А.И.Набоких, относящиеся к почвенным исследованиям /Третий раздел в статье: "Мелиоративный отдел Всероссийской всеобщей выставки 1913 года в Киеве"//Южно-мелиоративный бюллетень.-1913.- №11-12 июнь.- С. 6.
35. Светло-серые подзолистые суглинки лесостепи//Зап. Имп. О-ва сельского хозяйства южной России».- 1913.- №9-10.- С.46-63; №11.-С.19-33.

1914

36. К методике полевого и лабораторного исследования почвогрунтов// Материалы по исследованию почв и грунтов Харьковской губернии.- Харьков.- 1914.- Вып.2.-С.55.
37. К методике полевого и лабораторного исследования почвогрунтов// Зап. Имп.О-ва сельск. хоз-ва Южн. России.- 1914.- № 1-2. – С. 1-66.
38. Маршрутный список почвенных образцов, взятых в 1913 г. в Валковском уезде/Будневский В.А. // Материалы по исследованию почв и грунтов Харьковской губернии.- Харьков.-1914.- Вып. 4. - С.25.
39. Маршрутный список поверхностных образцов почв Изюмского уезда Харьковской губернии, взятых летом 1913 года в районе между Берёкой и С.-Донцом и границами Змиевского и Купянского уездов /Пиотровский Л.И.//Материалы по исследованию почв и грунтов Харьковской губернии. – Харьков.- 1914.- Вып. 5. - С.40.
40. Маршрутный список почвенных образцов Земского уезда Харьковской губернии, взятых летом 1913 года/ Лебедев Л.Ф. //Материалы по исследованию почв и грунтов Харьковской губернии.- Харьков.- 1914.- Вып.6. - С.18.
41. Маршрутный список почвенных образцов, взятых в 1913г. в Изюмском уезде / Крокос В.И. //Материалы по исследованию почв и грунтов Харьковской губернии.- Харьков.-1914.- Вып.7.- С.70.
42. Содержание перегноя в почвах Харьковской губернии по результатам ориентировочного исследования 1912 года: цифровой материал// Материалы по исследованию почв и грунтов Харьковской губернии. – Харьков.-1914.- Вып.3.- С.47.
43. Ход и результаты работ по исследованию почв и грунтов Харьковской губернской земской управы// Материалы по исследованию почв и грунтов Харьковской губернии.- Харьков.-1914.- Вып.1.- С.27.

1915

44. Дунайские плавни// Бессарабское сельск. хоз-во.- 1915, №3 (1 февраля).- С. 69-73; № 4 (15 февраля). С. 89-94.
45. К вопросу о причинах хлороза виноградных кустов в Бессарабии// Бессарабское сельское хозяйство.- 1915. - №1 /января/. - С.7-12.
46. К методике полевого и лабораторного исследования почвогрунтов// Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии. – Одесса, 1915.- Вып. 2.- С.75.
47. Краткие заметки о грунтах Подольской губернии и соседних местностей с приложением карты грунтов Юго-Западной России. - Каменец-Подольский, 1915.- С.104.

48. Маршрутный список поверхностных образцов почв Александрийского уезда Херсонской губернии, взятых летом 1914г./ Татаринов А.С. // Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии. – Одесса, 1915. - Вып. 5. - С.77.
49. Маршрутный описок поверхностных образцов почв, взятых летом 1914 года в южной части Александрийского и северо-западной части Херсонского уездов, Херсонской губернии/ Брыжкин Л.П. // Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии. – Одесса, 1915.- Вып. 7.- 73 с.
50. Маршрутный список поверхностных образцов почв, взятых летом 1914 года в Елизаветградском уезде Херсонской губернии /Будневский В., Викторовский П., Чефранов А. // Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии. – Одесса, 1915. - Вып.9. – 206 с.
51. Маршрутный список поверхностных образцов почв, взятых летом 1914 г. в Ананьевском уезде, Херсонской губернии/ Козлов В.А. // Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии.- Одесса, 1915.- Вып.10.- 121 с.
52. Маршрутный список поверхностных образцов почв, взятых летом 1914 года в Одесском уезде Херсонской губернии /Димов П.Д. // Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии.- Одесса, 1915.- Вып. II.- 75 с.
53. Маршрутный список поверхностных образцов почв, собранных летом 1914 года в Тираспольском уезде, Херсонской губернии /Крокос В.И.// Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии.- Одесса, 1915.- Вып.12.- 47 с.
54. Материалы по изучению почвогрунтов Дунайских плавень Килийского района//Зап. Имп.О-ва сельск. хоз-ва Южн.России. – Одесса, 1915.- №9-10.- С. 50-93; № 11-12.- С. 31-82.
55. Описание растительности Херсонской губернии.1.Леса./ Пачоский И.К.// Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии.- Херсон, 1915.- Вып. 8. - 203 с.
56. Определение серной кислоты в водной вытяжке на почвы. Рецептура валового анализа почвы / Брук И.Д., Прик М.Е. //Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии. – Одесса, 1915.- Вып.3.- 32 с.
57. Результаты ориентировочных почвенных исследований 1906-1911 гг. в Юго-Западной России// Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии. – Одесса, 1915.- Вып. 4.- 115 с.
58. Трехфазная почвенная съемка// Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии. – Одесса,1915. - Вып. I.- 24 с.
59. Факты и предложения относительно состава и происхождения послетретичных отложений черноземной полосы России // Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии. – Одесса. – 1915, Вып.6. - С.17-27.

1916

60. Дополнительные экскурсии А.И. Набоких, В.В. Морданова, В.И. Крокоса и Г.Г. Злоковича// Материалы по исследованию почв и грунтов Подольской губернии. Т.1. Результаты полевых и лабораторных изысканий 1914 и 1915 гг. – Одесса, 1916.- С. 163-209.
61. К вопросу о согласованной программе основных почвенных обследований земельных участков опытных учреждений Юго-Западного края//Зап.Имп.О-ва сельск. хоз-ва Южн. России.- 1916.- Т.86, Кн.1.- С. 185-196.
62. К методике полевого и лабораторного исследования почвогрунтов//Зап.Имп.О-ва сельск. хоз-ва Южн. России.- 1916 (вых.дан.1917).- Т.87, Кн.1.- С.1-99.
63. Отзыв профессоров В. Гриневецкого и А. Набоких о диссертации Г.А. Боровикова «Действие солеобразных веществ на скорость роста растительного организма», представленной для соискания ученой степени магистра ботаники//Зап.Имп. Новорос. ун-та.- 1916.- Вып.8.- С.37-44.
64. Результаты наблюдений над вертикальными разрезами подольских почвогрунтов// Материалы по исследованию почв и грунтов Подольской губернии. Т.1. Результаты полевых и лабораторных изысканий 1914 и 1915 гг. – Одесса, 1916. - С.211-268.
65. Схематическая почвенная карта плавень Кислицко-Вилковского района дельты Дуная// Зап. Имп. О-ва сельск. хоз-ва Южной России.- 1916.- Т.86, Кн.1.- С. 245-246.
66. Схематическая почвенная карта Подольской губернии. Составлена проф. А.И. Набоких по результатам ориентировочных исследований 1908-1915 гг. Фотографически уменьшенная копия с карты в масштабе 1:3.6 в дюйме// Материалы по исследованию почв и грунтов Подольской губернии. Т.1. Результаты полевых и лабораторных изысканий 1914 и 1915 гг. – Одесса, 1916. – С. 208-230.

1917

67. Об учреждении комитета сельскохозяйственных кустов при о- ве сельского хозяйства Южной России//Зап. О-ва сельск.хоз-ва Южной России.- Одесса, 1917.- Т.87, Кн.2. - 21 с.

Алфавітний покажчик друкованих праць Набоких О.І.

Б

Бактерии и дрожжи в сельскохозяйственной практике: пер. с нем./ М.Гофман
– С-Птб.: Изд. А.Ф.Девриена, 1900.- 176 с.

6

Г

9

Главнейшие результаты почвенного обследования плавней Дуная между Килией и Вилковым// Южно-мелиорационный бюллетень.-1913.- №5-6 март.- С.7-8; № 9-10 май.- С. 7-8; № 11-12 июнь.- С. 7-8 ; № 13-14 июль.- С.8.

33

Д

Дополнительные экскурсии А.И. Набоких, В.В. Морданова, В.И. Крокоса и Г.Г. Злоковича// Материалы по исследованию почв и грунтов Подольской губернии. Т.1. Результаты полевых и лабораторных изысканий 1914 и 1915 гг. – Одесса, 1916.- С. 163-209.

60

Дунайские плавни// Бессарабское сельск. хоз-во.- 1915, №3 (1 февраля).- С. 69-73; № 4 (15 февраля). С. 89-94.

44

З

Заметки по цветоводству. О культуре георгины и гардении//Вести императорского русского общества садоводства.- 1899.- №1.- С.15-27.

3

Заметки по цветоводству. О культуре крупноцветных пеларгоний//Вести императорского русского общества садоводства.- 1899.- №3.- С. 218-223.

4

К

Как доказать и демонстрировать способность высших растений к анаэробному росту. 2-ое предварительное сообщение//Журн.опыт.агрономии.- 1911.- Кн.4.- С. 433-454 .

21

Каталог почвенного подотдела.- Кишинев,1912.- 28 с.

27

К вопросу о почвенных исследованиях в земских губерниях //Южнорусская сельскохозяйственная газета.-1911.- №41 (1 ноября), С. 7-11; №42 /8 ноября/.- С. 6-10.

22

К вопросу о почвенных классификациях //Ежегодник по геологии и минералогии России.- 1900.- Т.4, Вып.4.- С 67- 81.

7

К вопросу о причинах хлороза виноградных кустов в Бессарабии// Бессарабское сельское хозяйство.- 1915. - №1 /января/. - С.7-12.

45

К вопросу о раздражителях роста: экспериментальные этюды. – Одесса, 1908. – 190 с.

16

К вопросу о раздражителях роста: экспериментальные этюды// Зап. Имп.Новорос. ун-та. Физико-матем.фак-т.- 1911.- Вып.2.-С.1-18.

23

К вопросу о согласованной программе основных почвенных обследований земельных участков опытных учреждений Юго-Западного края//Зап.Имп.О-ва сельск. хоз-ва Южн. России.- 1916.- Т.86, Кн.1.- С. 185-196.

61

К вопросу об исследовании почв и грунтов Юго-Западного края, Новороссии и Бессарабии// Бессарабское сельское хозяйство.-1910.- №11.- С.253-313; №12.- С.205-291; №13.- С.309-313; №23.- С.607-610; №24.- С.634-639.

18

Классификационная проблема в почвоведении//Сельское хозяйство и лесоводство.-1902.- №4.- С.44-50; №5.- С.231-262; №6.- С.475-521; №7.- С. 5-30; №8.- С.243-263; №9.- С 517-561; №10.- С.34-70; №11.- С. 255-287; №12.- С.483-518. 11

К методике полевого и лабораторного исследования почвогрунтов// Зап. Имп. О-ва сельск. хоз-ва Южн. России.- 1914.- № 1-2. – С. 1-66.

37

К методике полевого и лабораторного исследования почвогрунтов// Материалы по исследованию почв и грунтов Харьковской губернии.- Харьков.- 1914.- Вып.2.-С.55.

36

К методике полевого и лабораторного исследования почвогрунтов// Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии. – Одесса, 1915.- Вып. 2.- С.75. 46

К методике полевого и лабораторного исследования почвогрунтов//Зап.Имп.О-ва сельск. хоз-ва Южн. России.- 1916 (вых.дан.1917).- Т.87, Кн.1.- С.1-99.

62

Краткие заметки о грунтах Подольской губернии и соседних местностей с приложением карты грунтов Юго-Западной России. - Каменец-Подольский, 1915.- С.104.

47

К физиологии анаэробного роста высших растений//Сельское хозяйство и лесоводство.- 1903.- Т.208, №2.- С.350-388; №3.- С. 568-602.

12

М

Маршрутный описок поверхностных образцов почв, взятых летом 1914 года в южной части Александрийского и северо-западной части Херсонского уездов, Херсонской губернии/ Брыжкин Л. П. // Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии. – Одесса, 1915.- Вып. 7.- 73 с.

49

Маршрутный список поверхностных образцов почв Александрийского уезда Херсонской губернии, взятых летом 1914г./ Татаринов А.С. // Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии. – Одесса, 1915. - Вып. 5. -С.77.

48

Маршрутный список поверхностных образцов почв Изюмского уезда Харьковской губернии, взятых летом 1913 года в районе между Берёкой и С.-Донцом и границами Змиевского и Купянского уездов /Пиотровский Л.И.//Материалы по исследованию почв и грунтов Харьковской губернии. – Харьков.- 1914.- Вып. 5. - С.40.

39

Маршрутный список поверхностных образцов почв, взятых летом 1914 года в Елизаветградском уезде Херсонской губернии /Будневский В., Викторовский П., Чефранов А. // Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии. – Одесса, 1915. - Вып.9. – 206 с.

50

Маршрутный список поверхностных образцов почв, взятых летом 1914 г. в Ананьевском уезде, Херсонской губернии/ Козлов В.А. // Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии.- Одесса, 1915.- Вып.10.- 121 с.

51

Маршрутный список поверхностных образцов почв, взятых летом 1914 года в Одесском уезде Херсонской губернии /Димов П.Д. // Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии.- Одесса, 1915.- Вып. II.- 75 с.

52

Маршрутный список поверхностных образцов почв, собранных летом 1914 года в Тираспольском уезде, Херсонской губернии /Крокос В.И.// Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии.- Одесса, 1915.- Вып.12.- 47 с.

53

Маршрутный список почвенных образцов Земского уезда Харьковской губернии, взятых летом 1913 года/ Лебедев Л.Ф. //Материалы по исследованию почв и грунтов Харьковской губернии.- Харьков.- 1914.- Вып.6. - С.18.

40

Маршрутный список почвенных образцов, взятых в 1913 г. в Валковском уезде/Будневский В.А. // Материалы по исследованию почв и грунтов Харьковской губернии.- Харьков.-1914.- Вып. 4. - С.25.

38

Маршрутный список почвенных образцов, взятых в 1913г. в Изюмском уезде / Крокос В.И. //Материалы по исследованию почв и грунтов Харьковской губернии.- Харьков.-1914.- Вып.7.- С.70.

41

Материалы по изучению почвогрунтов Дунайских плавень Килийского района// Зап. Имп.О-ва сельск. хоз-ва Южн.России. – Одесса, 1915.- №9-10.- С. 50-93;

№ 11-12.- С. 31-82.

54

Метод выемки натуральных образцов почв и грунтов из глубоких ям//
Южнорусская сельскохозяйственная газета.- 1912.- № 26 /6 июля/.- С.10-11.
28

О

Образцы почв, плакаты, карты и таблицы профессора А.И.Набоких, относящиеся к почвенным исследованиям /Третий раздел в статье: "Мелиоративный отдел Всероссийской всеобщей выставки 1913 года в Киеве"//Южно-мелиоративный бюллетень.-1913.- №11-12 июнь.- С. 6.

34

Об учреждении комитета сельскохозяйственных кустов при о- ве сельского хозяйства Южной России//Зап. О-ва сельск.хоз-ва Южной России.- Одесса, 1917.- Т.87, Кн.2. - 21 с.

67

Об учреждении почвенного музея в Одессе //Южно-мелиорационный бюллетень.- 1911.- №19 -20, октябрь.- С. 3-7.

24

О возможности роста корней в бескислородной среде: предварительное сообщение// Журнал опытной агрономии.- 1900.- № 6.- С.660- 666.

8

Одесский областной почвенный музей// Зап. Имп. О-ва сельского хозяйства Южной России.- 1912.- №3-4.- С.77- 84.

29

О двух типах интрамолекулярного дыхания высших растений: Предварительное сообщение// Журнал опытной агрономии.- 1903.- Кн.6.- С.696-713.

13

О двух типах интрамолекулярного дыхания высших растений: предварительное сообщение//Журнал опытной агрономии.- 1904.- Кн.3.- С.305-317.

14

О действии дождя и росы на растения//Эконом.- 1906.- №3. - С.19; №4-5.- С.35-36.

15

О культуре ландыша в Германии// Вести императорского русского общества садоводства».- 1898.- №6.- С.495-496.

2

О массовых определениях гумуса и углекислоты в почве// Дневник 12-го съезда русских естествоиспытателей и врачей в Москве с 28-го декабря 1909 г.. по 6-е января 1910 г. – 1910.- Вып.10.- С. 632.

19

О некоторых основных понятиях морфологического почвоведения//
Южнорусская сельскохозяйственная газета.- 1912.- №21.- С. 6-8.

30

О необходимости учета количества карбонатов в почвах бессарабских
виноградников//Бессарабское сельское хозяйство.- 1911.- №19 /I октября/. -
С.541-544.

25

Описание растительности Херсонской губернии.1.Леса./ Пачоский И.К.//
Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии.- Херсон,
1915.- Вып. 8. - 203 с.

55

О превращении белковых веществ в бескислородной среде// Дневник 12-го
съезда русских естествоиспытателей и врачей в Москве с 28-го декабря 1909 г.
по 6-е января 1910 г.- М.,1910.- Вып. 9. - С. 387.

20

Определение серной кислоты в водной вытяжке на почвы. Рецепт валового
анализа почвы / Брук И.Д., Прик М.Е. //Материалы по исследованию почв и
грунтов Херсонской губернии. – Одесса, 1915.- Вып.3.- 32 с.

56

Отзыв проф. А.И.Набоких о работах, представленных на соискание премии по
агрономии// Зап. имп. Новорос. ун-та.- 1909.- Вып.1.- С.128-137.

17

Отзыв профессоров В .Гриневецкого и А. Набоких о диссертации Г.А. Боровикова
«Действие солеобразных веществ на скорость роста растительного организма»,
представленной для соискания ученой степени магистра ботаники//Зап.Имп.
Новорос. ун-та.- 1916.- Вып.8.- С.37-44.

63

О функции воздушных корней эпифитных орхидных//Тр./Имп.С.-Птб. о-ва
естествоиспытателей: протоколы заседаний.- С-Птб,1899.- Т.30, Вып.4.- С.126-
135. 5

О явлениях эпифитизма в Закавказье//Тр./Имп. С.Птб. о-ва естествоиспытателей:
протоколы заседаний.- С-Птб,1900.-Т.30, Вып I.- №5.- С. 180-186.

9

II

План и программа исследования Харьковской губернии в почвенном
отношении// Труды почвенно-ботанического совещания /5 марта 1912 года/.-
Харьков, 1912.-С.27-41.

31

Плодородие плотянской почвы в связи с климатическими особенностями/
Щусев С.В. – Одесса: Изд. Плотянской опытной станции им.П.П.Трубицкого,
1900.- 54 с.; Сельск. хоз-во и лесоводство.-1900.- №3.- С.671-680.

10

Р

Распределение карбонатов в почвах Юго-Западной России// Хозяйство.- 1912.- № 23 /14 июня/.- С. 761.-769; № 24 /21 июня/.- С. 795-802; 25 /26 июня/.-С. 825-836. 32

Результаты наблюдений над вертикальными разрезами подольских почвогрунтов// Материалы по исследованию почв и грунтов Подольской губернии. Т.1..Результаты полевых и лабораторных изысканий 1914 и 1915 гг. – Одесса, 1916. - С.211-268.

64

Результаты опытов и наблюдений над проявлением фаз развития растений// Тр. /Имп.С.-Птб. о-ва естествоиспытателей: протоколы заседаний.- С-Птб, 1896.- Т.27, Вып. I.- С.194-207.

1

Результаты ориентировочных почвенных исследований 1906-1911 гг. в Юго-Западной России// Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии. – Одесса, 1915.- Вып. 4.- 115 с.

57

С

Светло-серые подзолистые суглинки лесостепи//Зап. Имп. О-ва сельского хозяйства южной России».- 1913.- №9-10.- С.46-63; №11.-С.19-33.

35

Содержание перегноя в почвах Харьковской губернии по результатам ориентировочного исследования 1912 года: цифровой материал// Материалы по исследованию почв и грунтов Харьковской губернии. – Харьков.-1914.- Вып.3.- С.47.

42

Состав и происхождение различных горизонтов некоторых южнорусских почв и грунтов// Сельское хозяйство и лесоводство.- 1911,февраль.- С. 227-243; март.- С.488-514; июнь.- С.199-214; ноябрь.- С. 367-379; 1912, январь.- С.3-17; март.- С. 399-414; май.- С.3-14; июнь.- С.3-14;С.159-180; июль.- С.289-305.

26

Схематическая почвенная карта плавень Кислицко-Вилковского района дельты Дуная// Зап. Имп. О-ва сельск. хоз-ва Южной России.- 1916.- Т.86, Кн.1.- С. 245-246.

65

Схематическая почвенная карта Подольской губернии. Составлена проф. А.И. Набоких по результатам ориентировочных исследований 1908-1915 гг. Фотографически уменьшенная копия с карты в масштабе 1:3.6в. в дюйме// Материалы по исследованию почв и грунтов Подольской губернии. Т.1.

Результаты полевых и лабораторных изысканий 1914 и 1915 гг. – Одесса, 1916. – С. 208-230.

66

Т

Трехфазная почвенная съемка// Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии. – Одесса, 1915. - Вып. I.- 24 с.

58

Ф

Факты и предложения относительно состава и происхождения послетретичных отложений черноземной полосы России // Материалы по исследованию почв и грунтов Херсонской губернии. – Одесса. – 1915, Вып.6. - С.17-27.

59

Х

Ход и результаты работ по исследованию почв и грунтов Харьковской губернской земской управы// Материалы по исследованию почв и грунтов Харьковской губернии.- Харьков.-1914.- Вып.1.- С.27.

43